

CONSERVAREA IHTIOFAUNEI RÂULUI DOAMNEI. CAUZELE DETERIORĂRII ECOSISTEMULUI ACVATIC

Aurica POPESCU*, Alisa Magdalena POPESCU**

Bazinul hidrografic al Râului Doamnei face parte din rețeaua hidrografică a versantului sudic al munților Făgăraș, având originea în lacurile glaciare. Râul Doamnei este afluent de ordinul I al râului Argeș și se formează din unirea pâraielor Zârnea și Valea Rea, în punctul denumit Gura Văilor. După 3 km se află barajul Baciului, unde apele își schimbă calea prin galeria subterană de sub munți, aproape 20 km, până la Valea cu Pești. Aici se adună cu apele Argeșului în lacul de acumulare Vidraru. Râul Doamnei are o suprafață de recepție de 1822 km², lungimea totală a cursului râului este de 109,1 km.

Cercetarea ihtiofaunei a condus la stabilirea componenței ihtiocenozei bazinului hidrografic al Râului Doamnei, a densității, frecvenței, abundenței și răspândirii geografice a fiecărei specii, precum și la semnalarea unor modificări ecologice, care reflectă multiple efecte ale acțiunii omului asupra factorilor de mediu. Astfel, amplele lucrări de amenajare hidroenergetică, bararea, devierea, lucrările de corectare și regularizare a albiilor râurilor, intensificarea pășunatului, a acțiunii de fertilizare a pășunilor alpine, administrarea de îngrășăminte chimice, diferitele acte de braconaj au avut uneori efecte distructive asupra ihtiocenozei Râului Doamnei, periclitanând existența unor specii de pești. Așa este specia *Romanichtys valsanicola*, popular asprete, care a dispărut definitiv din Râul Doamnei. Ihtiofauna Râului Doamnei cuprinde următoarele 18 specii de pești aparținând la 6 familii:

Familia Salmonidae – *Salmo trutta fario* (păstrăv indigen)

Familia Thymalidae – *Thymallus thymallus* (lipan)

Familia Cyprinidae – *Leuciscus cephalus* (clean), *Phoxinus phoxinus* (boiștean, verdețe), *Alburnus alburnus* (oblete-lotriță), *Alburnoides bipunctatus* (latiță), *Chondrostoma nasus* (scobar-podete), *Barbus barbus* (mreană), *Barbus meridionalis peteényi* (mreană vânătă).

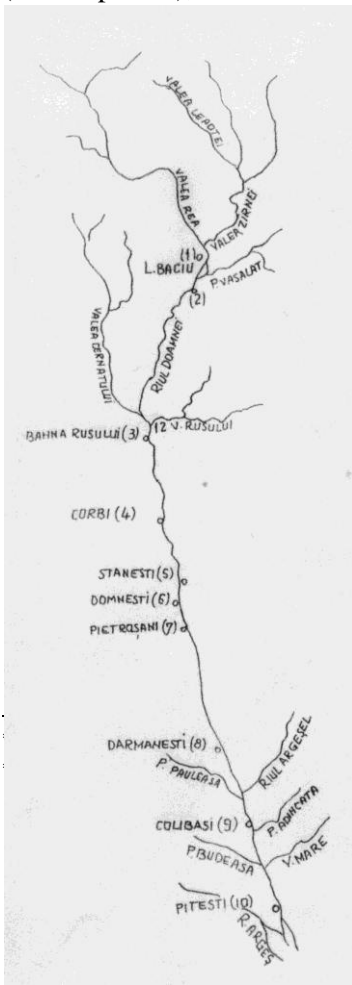
Familia Gobiidae – *Gobio uranoscopus frici* (murgoci, pietrar), *Gobio kessleri* (popete), *Gobio gobio obtusirostris* (popete, murgoi).

Familia Cobitidae – *Noemacheilus barbatulus* (molan), *Cobitis romanica* (nisiparnița).

Familia Cottidae – *Cottus gobio* (zglăvoacă).

Ținând seama de componența specifică a faunei ihtilogice (din care 55% sunt specii de Cyprinidae) și de specia dominantă, se disting, în cursul Râului Doamnei, următoarele zone piscicole:

- **Zona păstrăvului**, în amonte de barajul Baciului, cuprinde: păstrăv indigen, păstrăv curcubeu, lipan, iar în aval de baraj se întâlnește păstrăv indigen, zglăvoacă, molan, verdețe, moioaga.
- **Zona moioagei**, în aval de lacul Baciului până în aval de Petroșani, este reprezentată de speciile: lipan, moioagă, clean, verdețe, molan, zglăvoacă, podete, nisiparniță, latiță, popete. Specia dominantă este moioaga.
- **Zona scobarului**, din aval de Petroșani până la vărsare, cuprinde speciile: podete, moioaga, molan, clean, latiță,

verdete, nisiparniță, mreană. Specia dominantă este podetele sau scobarul.

În ultimii ani, datorită intervenției omului asupra ecosistemului acvatic Râul Doamnei, zona lipanului a dispărut ca urmare a modificărilor puternice a regimului hidrologic în aval de baraje. Cursurile de apă în zona păstrăvului, fiind neamenajate și considerabil depopulate, au un randament piscicol natural destul de scăzut. În special numărul salmonidelor este simțitor redus, față de productivitatea zonei respective și de potențialul trofic.

În bazinul Râului Doamnei, factorii cei mai importanți care au contribuit la depopulare au fost:

- ❑ Pescuitul abuziv și braconajul care se practică de către locuitorii riverani. Se pescuiește cu mijloace, unelte și procedee nepermise;
- ❑ Despăduririle, care în ultimii ani s-au efectuat destul de intens în bazinul superior al Râului Doamnei, au făcut ca pâraiele ce străbat aceste zone să fie sărace în faună nutritivă și cu o populație de păstrăv mult scăzută, amenințată chiar cu dispariția din cauza eroziunilor puternice;
- ❑ Viiturile mari de apă, care au răvășit albia râului, au avut efecte negative asupra efectivului piscicol.

În concluzie, Râul Doamnei apare ca un ecosistem depopulat și nevalorificat sub aspectul piscicol, ca urmare a intervenției masive a factorului antropic.